

CIA-tutkinto on kannattava satsaus tulevaisuuteen

CIA-tutkinnon suorittaminen on osoitus sisäisen tarkastajan ammattimaisesta suhtautumisesta työhönsä. Tutkinto lisää sisäisen tarkastajan uskottavuutta ja arvostusta, auttaa uran ja palkkatason kehittymistä sekä ennen kaikkea lisää tarkastusosaamista ja -tietoa.

Käytännön kysymyksiä ja vastauksia

Onko IIA:n vaatimuksena, että sisäisessä tarkastuksessa toimivan henkilön on suoritettava joku IIA:n tutkinto, vai riittääkö muu tutkinto kuten esim. KTM täydennettynä sisäisen tarkastuksen ammattikursseilla kuten STAK I ja STAK II?

CIA:n tai muiden tarkastajatutkintojen suorittaminen ei sinänsä ole vaatimus sisäisenä tarkastajana toimimiselle, mutta se edesauttaa huomattavasti toimessa menestymistä ja luo luottamusta henkilön tietotaitoon. IIA suosittelee vahvasti tutkinnon suorittamista jokaiselle sisäiselle tarkastajalle. STAK I Sisäisen tarkastuksen ammattikurssi® puolestaan on monipuolinen ammatillinen peruskurssi ja sopii esim. hiljattain sisäisenä tarkastajana aloittaneelle ja antaa hyvät valmiudet ymmärtää ja soveltaa sisäisen tarkastuksen keskeisiä käsitteitä ja prosesseja. Sekä STAK I että STAK II ammattikurssit tukevat CIA tutkintoon valmistautumista.

Kuinka paljon aikaa menee eri tutkinnon osien (osat 1-3) suorittamiseen (esim. lukemiseen, testeihin jne.)? Kuinka paljon aikaa arvioidaan menevän viikottain keskimäärin?

Ajankäyttö on yksilöllistä ja riippuu paljolti tutkinnon suorittajan työ – ja elämäntilanteesta. Ihmiset myös omaksuvat asioita eri tahdissa. Esimerkkitapauksessamme tutkinnon suorittaja on käyttänyt yhteensä 500 tuntia runsaan puolen vuoden aikana itseopiskeluun ja valmennuskurssimateriaalin työstämiseen, eli viikkotasolla noin 20 tuntia.

Tutkinnon suorittajan on joka tapauksessa varauduttava merkittävään ajankäyttösaatukseen jo tutkintomateriaalin laajuuden vuoksi.

Millä kielellä opiskellaan (lähiopetus, itseopiskelu, tentti)? Kuinka monta kirjaa ja sivua on keskimäärin luettava? Kuuluvatko kaikki kirjat yleensä kurssin hintaan?

CIA Learning System-itseopiskelupaketti on englanninkielinen, samoin kuin tentit. Suomessa tarjottavien CIA-valmennuskurssien lähiopetus on suomenkielistä. CIA-tutkinto koostuu kolmesta modulista, joihin jokaiseen liittyy oppikirjoja. Yhteensä sivuja on pari tuhatta.

Kaikki tarvittava materiaali sisältyy itseopiskelupakettiin, joka on nykyään kokonaan digitaalisessa muodossa.

Part 1: Essentials of Internal Auditing

Part 2: Practice of Internal Auditing

Part 3: Business Knowledge for Internal Auditing

Mitä eri tutkintoja löytyy ja kenelle eri tutkinnot on tarkoitettu (jos henkilö tarkastaa esim. ICTtä, taloushallintoa tai henkilöstöhallintoa niin mitkä tutkinnot olisi suotavaa suorittaa vai kattavatko tutkinnot vähän kaikkia osa-alueita?)

IIA tarjoaa tällä hetkellä Certified Internal Auditor (CIA) ja Certification in Risk Management (CRMA) standarditutkinnot, jotka ovat hyvinkin laaja-alaisia.

Kuka voi toimia suosittelijana? Pitääkö suosittelijan olla sisäisen tarkastuksen ammattilainen? Mitä se edellyttää suosittelijalta?

Hakijan luonnearvion voi antaa IIA-sertifioitu henkilö, hakijan esimies tai hakijan opettaja. Arvion tulee perustua IIA:n eettiseen koodistoon.

Testeissä on aikaraja. Jos kurssin suorittajan äidinkieli ei ole englanti, testin suorittamiseen voi mennä huomattavasti enemmän aikaa kuin sellaisella henkilöllä, jonka äidinkieli on englanti. Saako vieraskielinen suorittaja testin suorittamiseen enemmän aikaa?

Jokaiselle osallistujalle on varattu sama aika testin suorittamiseen.

Osa 1 – 125 kysymystä, 2.5 tuntia (150 minuuttia)

Osa 2 – 100 kysymystä, 2 tuntia (120 minuuttia)

Osa 3 – 100 kysymystä, 2 tuntia (120 minuuttia)

Saako tutkinnon suorittaja käyttää sanakirjaa (digitaalista) testin aikana?

Perinteisen, ei-digitaalisen sanakirjan käyttö on sallittua testin aikana.

Miten nopeasti osasuoritukset vanhenevat?

Hakemuksen tultua hyväksytyksi hakijalla on kolme vuotta aikaa suorittaa tutkinto. Sairaus- tai muissa vastoinikäymistilanteissa on mahdollista hakea pidennystä. Muissa kuin vastoinikäymistilanteissa voi hakea enintään vuoden pidennystä. Jos suoritus aika umpeutuu ennen kuin kaikki tentit on suoritettu, tutkinnon suorittajaksi voi hakeutua uudestaan. Aiemman luvan aikana suoritettut tentit on tällöin kuitenkin suoritettava uudestaan.

Tenttiin rekisteröitymisen jälkeen hakijalla on 180 päivää aikaa suorittaa tentti. Hakijan on myös mahdollista hakea kertaluonteista 60 päivän pidennystä. Mikäli hakija ei läpäise tenttiä, voi hän suorittaa tentin uudestaan aikaisintaan 60 päivän kuluttua.

Löytyykö esim. valtion virastoille räätälöityjä tutkintoja?

IIA:n tarjoamat tutkinnot ovat kaikille samansisältöisiä.

Tutkinnon ylläpitämiseen vaaditaan vuosittain 40 CPE pistettä. Kuinka monta CPE-pistettä saa sisäisistä kursseista? Kuka päättää mitä kursseja hyväksytään? Jos 40 CPE pistettä ei kerry vuoden aikana, mitkä seuraamukset siitä on? Voiko pisteitä täydentää myöhemmin?

IIA:n Professional Certification Board on CPE Policyssa määritellyt kriteerit ammatillisten kurssien korkean tason ja laadun varmistamiseksi. Sisäiset kurssit, jotka täyttävät CPE Policyn vaatimukset, ovat

hyväksyttäviä. Kannattaa tutustua yksityiskohtaisesti CPE Policyn eri vaihtoehtoihin kartuttaen CPE -pisteitä, CPE pisteitä voi saada myös esim. ammatillisesta esitysten pitämisestä ja käännöstyöstä.

Jos tutkinnon suorittanut ei täytä vuotuista pisteraportointivaatimusta, hänet asetetaan automaattisesti ei-aktiiviseen statukseen, jolloin hän ei voi hyödyntää sertifikaattiaan ennen kuin pistevaatimukset on täytetty.

Mitä teknisiä ohjelmia/sovelluksia pitää asentaa itseopiskelua varten?

IIA:n itseopiskelupakettiin annetaan tunnukset, joilla pääsee kirjautumaan sisään.

CIA-valmennukseen osallistuneen kokemus sertifikaatin suorittamisesta

Vuoden 2018 lopussa CIA-valmennukseen osallistunut jäsenemme antoi meille luvan julkaista hänen kokemuksensa sertifikaatin suorittamisprosessista:

"Opiskelin viime vuoden joulusta asti (kesällä tauko) ja sain nyt syyskuussa CIA-todistuksen. Ohessa on suunnilleen se, miten olen opiskellut ja mitä opin valmentautuessani.

Osa 1: Opiskelin 200 tuntia

- Luin kaikki CIA Learning Systemsin e-kirjana olevat tekstit (CIA itseopiskelun tuki) ensin läpi. Sen jälkeen kävin CIA Learning Systemsissä treenaamassa harjoituskysymyksiä ja sain keskimäärin 60-70 % oikein. Tämän jälkeen luin CIA valmennuskurssin materiaalin lävitse, ja myös uudestaan CIA Learning Systemsin tekstit. Nyt onnistuin saamaan 70-75 % oikein. Kävin sen jälkeen tentissä, jossa kysymykset olivat suunnilleen samalla vaikeustasolla kuin CIA Learning Systems harjoituskysymykset, mutta eivät yhtään samanlaisia. Tentissä minun tuntuma oli, että tentti menee ehkä läpi (60 % todennäköisyys tentin läpimenolle) ja menihän se. Aika oli loppua kesken. Oikeasti tämä osa 1 oli CIA kokonaisuuden helpoin.

Osa 2: Opiskelin 150 tuntia

- Jälleen - luin kaikki tekstit ensin läpi. Tämän jälkeen kävin CIA Learning Systemsissä treenaamassa harjoituskysymyksiä ja sain keskimäärin 50-60 % oikein. Sitten luin CIA valmennuskurssin materiaalin lävitse, ja myös uudestaan CIA Learning Systemsin tekstit läpi. Nyt onnistuin saamaan 70-75 % oikein. Kävin sen jälkeen tentissä, jossa kysymykset olivat vaikeammat kuin CIA Learning Systems harjoituskysymykset. Unohdin sanakirjani kotiin ja se vaikeutti tenttiä paljon. Tentissä tuntumani oli, että ei mene läpi (30 % todennäköisyys tentin läpimenolle), mutta menihän se. Jälleen aika oli loppua kesken. Tämä CIA osa 2 oli minulle vaikein.

Osa 3: Opiskelin 150 tuntia

- Luin kaikki tekstit ensin kaksi kertaa läpi. Sitten kävin CIA Learning Systemsissä treenaamassa harjoituskysymyksiä ja sain keskimäärin 65 % oikein. Tämän jälkeen luin CIA valmennuskurssin materiaalin lävitse ja myös uudestaan CIA Learning Systemsin tekstit läpi, paitsi Financial Management -osan. Sen jälkeen sain 75 % oikein. Kävin sen jälkeen tentissä, jossa kysymykset olivat helpommat kuin CIA Learning Systemsissä. Aika riitti hyvin ja minusta tuntui, että nyt varmasti menee läpi (todennäköisyys yli 90 %). Ja näin myös tapahtui. Tämä CIA osa 3 oli minulle kiinnostavin ja myös hyödyllisin.

Yhteenveto:

Mielestäni CIA-tutkinto vaatii opiskelua ja hyvää englanninkielen osaamista. Kokonaisuus on todella mielenkiintoinen. Opin paljon, ja voin hyödyntää sitä suoraan työssäni. Tentissä ei ole liikaa aikaa, joten on tosi tärkeää, että lukee kysymykset tarkasti. Sanakirja on hyvä olla mukana.

Kiitos koko valmennusryhmälle, ja erityisesti valmennuksen vetäjälle, Niinalle – valmennuskokonaisuus loi hyvän CIA valmentautumispohjan.“